

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- namazda oturduğu zaman, sağ avucunu sağ uyluğunun üzerine koyar, sol elini de sol uyluğunun üzerine koyardı.(Şehâdet) parmağı ile işârette bulunur, baş parmağını orta parmağının üzerine koyar, sol eliyle de sol diz kapağını kavrardı.

Abdullah b. Zübeyr -radiyallahu anhuma-'dan rivayet edildiğine göre dedi ki: Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- namazda oturduğu zaman, sağ avucunu sağ uyluğunun üzerine koyar, sol elini de sol uyluğunun üzerine koyardı. (Şehâdet) parmağı ile işârette bulunur, baş parmağını orta parmağının üzerine koyar, sol eliyle de sol diz kapağını kavrardı.

[Sahih Hadis] [Müslim rivayet etmiştir]

Hadisin manası: "Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- namazda teşehhüd için oturduğu zaman dua ederdi." Bu hadisi, İbn Ömer -radiyallahu anhuma-'nın rivayet ettiği şu hadis pekiştirmektedir. "(Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-) teşehhüd için oturduğu zaman sol elini sol diz kapağının üzerine koyardı." Müslim rivayet etmiştir. Teşehhüd: "Ettehiyyâtu lillâhi vessalevâtu vettayibât. Esselâmu aleyke eyyuhennabiyyü ve rahmetullahi ve berakâtuh. Esselâmu aleynâ ve alâ ibâdillâhis-sâlihîn. Eşhedu en lâ ilâhe illallâh ve eşhedu enne Muhammeden abduhü ve Rasûlüh." Her türlü hürmet, salavât (dua) ve bütün iyilikler Allâh Teâlâ'ya mahsustur. Ey Nebi! Allah'ın selâm, rahmet ve bereketi senin üzerine olsun. Selâm, bizim ve Allah'ın sâlih (doğru hareket eden) kullarının üzerine olsun. Şehadet ederim ki, Muhammed -sallallâhu aleyhi ve sellem- O'nun kulu ve Rasûlüdür. Dua olarak isimlendirilmesinin sebebi şu sözü: "Esselâmu aleyke" ve "Esselâmu aleynâ" duadır. Şu sözü: "Namazda oturduğu zaman, sağ avucunu sağ uyluğunun üzerine koyar, sol elini de sol uyluğunun üzerine koyardı." Teşehhüd için oturduğu zaman sağ avucunu sağ uyluğunun üzerine koyar, sol elini de sol uyluğunun üzerine koyardı. Elin diz kapağının yanına ya da üzerine yahut da baldırın üzerine konmasının sebebi abes ile iştigal olmaması içindir. Elin uyluğa konması diz kapağına konmasıyla fark etmez. Çünkü kim ellerini uyluklarına koymaya devam ederse ellerinin parmakları da diz kapaklarına ulaşacaktır. Nesai'de ve diğerlerinde bulunan Vâil b. Hucr -radiyallahu anh-'ın rivayetinde Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Sol elini sol uyluğu ve sol diz kapağının üzerine koydu. Sağ dirseğinin ucunu sağ baldırının üzerine koydu. Şayet namaz kılan kimse dirseğinin ucunu uyluğuna koyarsa şüphe yok ki parmak uçları dizine ulaşacaktır.» Nevevî -rahimehullah- şöyle demiştir: İlim adamları elin diz kapağının yanına ya da üzerine konması konusunda görüş birliğine

varmışlardır. Bazıları parmakların diz kapağı üzerine konulduğuna atıfta bulunmuştur. O da bu sözün manasıdır: "Sol eliyle de sol diz kapağını kavradı." "Elini koydu" Burada el ile söylenmek istenilen parmak uçlarından dirseklere kadar. Hadisin zahirine bu durum birinci teşehhüde de ikinci teşehhüde de aynıdır. (Şehâdet) parmağı ile işârette bulunurdu. Sözü sebbâbe baş parmağından sonra gelen parmağıdır. Sebbâbe/işaret parmağı olarak isimlendirilmesinin sebebi kötü söz söylendiği zaman bu parmak ile işaret edilmesindedir. Müsebbiha olarak da isimlendirilir. Çünkü Allah Teâlâ'yı birleyip O'nu noksan sıfatlardan tenzih ederken bu parmak ile işaret edilir. Teşehhüd yaparken işaret parmağı ile tesbih etmek sahih hadislerde sabit olup sünnettir. Bu baktaki hadisin zahirine göre sünnet olan oturduğu vakitten bitene kadar işaret parmağıyla işaret etmesidir. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- namazda oturduğu zaman, sağ avucunu sağ uyluğunun üzerine koyar, sol elini de sol uyluğunun üzerine koyardı. (Şehâdet) parmağı ile işârette bulunur, baş parmağını orta parmağının üzerine koyar, sol eliyle de sol diz kapağını kavradı." Sözü buna delalet etmektedir. Yine Müslim'de Abdullah b. Ömer -radiyallahu anhuma-'dan rivayet edilen hadiste Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- teşehhüd için oturduğu zaman sol elini sol dizinin üzerine, sağ elini de sağ dizinin üzerine koyardı ve elli üç işareti yapıp işaret parmağıyla işaret ederdi. Aynısı Ebu Davud'ta Vâil b. Hucr -radiyallahu anh-'ın rivayet ettiği hadiste "Sonra oturdu ve sol ayağını yere serdi, sol elini sol uyluğunun üzerine koydu. Sağ dirseğinin ucunu sağ uyluğunun üzerine koydu. Sonra iki parmağını halka yaptı. Orta parmakla baş parmağını halka yapıp işaret parmağıyla işaret etti. İbn Hacer -rahimehullah- şöyle dedi: "Diğer rivayetlerinde buna delalet ettiği gibi ilk oturduğundan itibaren böyle yapmıştır." Bu şekilde İbn Bâz -rahimehullah- ve Dâimi Fetva Komisyonu fetva vermiştir. Şu söz: "Baş parmağını orta parmağının üzerine koydu." Yani, baş parmağı ve orta parmağıyla halka yapıp işaret parmağıyla işaret etti. "Parmağıyla işaret etti sözü" İşaret parmağıyla işaret etti demektir. Zikri geçen bütün durumlarda işaret parmağını dik tutmuştur. İşaret parmağıyla işaret etmekteki hikmet; ma'bûd olan (ibadet edilen) Allah Subhânehu ve Teâlâ'yı birlemektir. Namaz kılan kimse bu işaretiyle söz, fiil ve itikadını tevhidte bir araya getirmiş ve birleştirmiş olur. İmam Ahmed'in Müsnedi'nde İbn Ömer -radiyallahu anhuma-'dan merfû olarak rivayet edilen hadiste Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-şöyle buyurmuştur: «Bu şeytana karşı demirden daha şiddetlidir.» "Parmağıyla işaret etti." sözü, hadisin zahiri hareket ettirmedi demektir. Çünkü işaret hareketten farklı bir şeydir. "Sol eliyle de sol diz kapağını kavradı." sözü, diz kapağın sol elinin içine sokar ve onu kabzederdi. Diz kapağı elinde sanki bir lokmaymış gibi olurdu. İkinci durum: Müslim'deki İbn Ömer -radiyallahu anh- hadisinde olduğu gibi elini diz kapağının üzerine kavramadan koyardı. Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- namaz için oturduğu zaman ellerini dizleri üzerine koyardı. Sol elini açık bir şekilde dizinin üzerine koyardı. Bunun üzerine sünnette teşehhüd yaparken ellerin konulması iki şekilde olur. İkisinden hangisini yaparsa sünnete uygun yapmış olur. En uygun olanı Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'den varid olan şekilde bazen bir uygulamayı bazen de diğer uygulamayı yapmaktır.

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY

